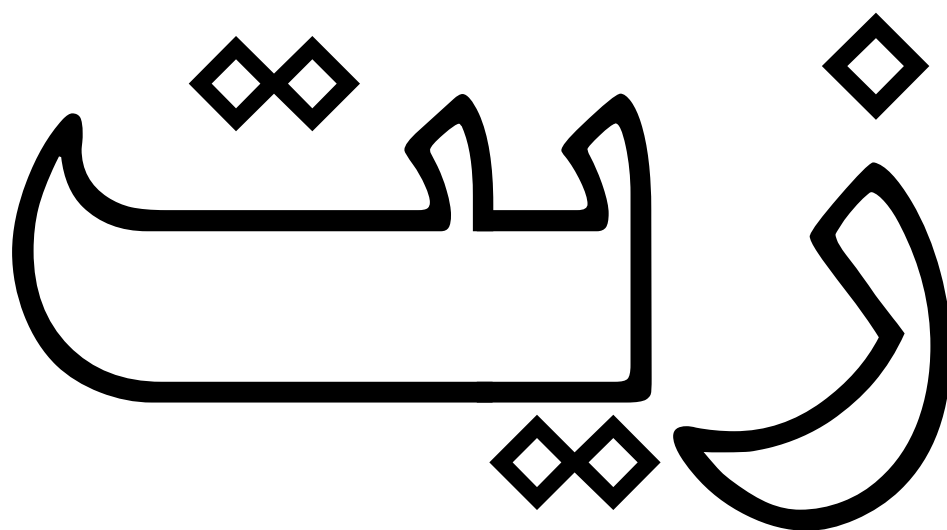

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۷۴۰

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۷۴۰، «زیت» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «زیت» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «زیت» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۷۴۰
ریشه	زیت
تعداد تکرار	۷
تعداد مشتقات	۵
تعداد ریشه مرتبط	۶۵

فهرست مشتقات

۱. الرِّبْوَنَ (۳) ۲. الرِّبْوَنَ (۱) ۳. زَيْتَهَا (۱) ۴. زَيْتُونًا (۱) ۵. زَيْتُونَةٍ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۱)	۱۴. ثمر (۵)	۲۸. زیت (۲)	۴۱. عرش (۲)	۵۴. موه (۱)
۲. ارض (۲)	۱۵. جنن (۲)	۲۹. زيتون (۴)	۴۲. علم (۲)	۵۵. نبت (۲)
۳. اکل (۲)	۱۶. حبيب (۲)	۳۰. سرف (۲)	۴۳. عنب (۲)	۵۶. نخل (۴)
۴. الله (۸)	۱۷. حصد (۱)	۳۱. سمو (۳)	۴۴. غرب (۲)	۵۷. نزل (۱)
۵. اله (۸)	۱۸. حقق (۱)	۳۲. شبه (۴)	۴۵. غير (۳)	۵۸. نشء (۱)
۶. امن (۱)	۱۹. خرج (۳)	۳۳. شجر (۲)	۴۶. فكر (۱)	۵۹. نظر (۱)
۷. انس (۲)	۲۰. خضر (۱)	۳۴. شرق (۲)	۴۷. قنو (۱)	۶۰. نور (۱۲)
۸. انن (۵)	۲۱. خلف (۱)	۳۵. شکو (۲)	۴۸. قوم (۲)	۶۱. هدی (۲)
۹. اوی (۲)	۲۲. درر (۲)	۳۶. شیء (۵)	۴۹. کلل (۴)	۶۲. وقد (۲)
۱۰. ائی (۲)	۲۳. دنو (۱)	۳۷. صبح (۴)	۵۰. کود (۲)	۶۳. وله (۸)
۱۱. ابي (۲)	۲۴. ركب (۱)	۳۸. ضرب (۲)	۵۱. کوکب (۲)	۶۴. ينع (۱)
۱۲. برک (۲)	۲۵. رمن (۲)	۳۹. ضوء (۲)	۵۲. مثل (۴)	۶۵. يوم (۱)
۱۳. تين (۱)	۲۶. زجج (۴)	۴۰. طلوع (۱)	۵۳. مسس (۲)	
	۲۷. زرع (۲)			

فهرست آیات

۱. {الأنعام - ۹۹} وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرَجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَانَ مُشْتَبِهًا وَعَيْبَرٌ مُتَشَابِهَةٌ انظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
۲. {الأنعام - ۱۴} وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَعَيْبَرٌ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَانَ مُتَشَابِهًا وَعَيْبَرٌ مُتَشَابِهَةٌ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ
۳. {النحل - ۱۱} يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ
۴. {النور - ۳۵} اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ ۚ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
۵. {النور - ۳۵} اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ ۚ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
۶. {عبس - ۲۹} وَزَيْتُونًا وَتَحْلًا
۷. {التين - ۱} وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ